

VENDEGÜNK VOLT...

Június 3-án, 17 órai kezdettel az ország és Európa egyik legnevesebb pénzügyi szakembere volt vendége Várpalotának, és az MSZP-nek Dr. Békesi László személyében.

Előadása élő cáfolata annak a kormányzati politikának, miszerint az MDF-en kívül senki sem tud valós programot adni hazánk nehéz gazdasági helyzetének orvoslására. Ez az állítás sohasem volt igaz, s azok a kedves Vendégeink, akik megtisztelték jelenlétükkel lakossági fórumaink júniusi előadását, közvetlenül is megtapasztalhatták ezt.

Az alábbiakban az előadás lényeges részeit adom közre a teljesség igénye nélkül.

Az elmúlt három esztendőben előbb gyorsuló, majd lassuló mértékben folytatódott a gazdasági recesszió, a belső államadósság 2.500 milliárd forintra nőtt, úgy, hogy a fenti időszakban 60 %-kal emelkedett, és már most látszik, '93 nem lesz a fordulat éve gazdasági szempontból sem.

Szembe kell néznünk a valódi kérdéssel: van-e realitása a rövid távú gazdasági növekedésnek? A válaszadásnál azzal is tisztába kell lennünk, hogy sem történelmi, sem másolható nemzetközi példa nem segíti munkánkat. A legjobb megoldást magunknak kell kidolgoznunk és végrehajtannunk, megszerveznünk. Túl sok időt veszített a kormány ahhoz, hogy tovább várjunk, és túl kevés tartalékunk van ahhoz, hogy még egyszer hibás döntések születessenek.

Reális gazdaságpolitikai programot arra a pozícióra, bázisra lehet és kell építeni, amely 1993-ra alakul ki Magyarorszá-

gon. Ez a gazdasági pozíció rendkívül rossz. Ezért a következő évek gazdaságpolitikáját a válságmenedzselés, a gazdasági helyzet konszolidálása, az átmenet felgyorsítása, és a gazdasági növekedés feltételeinek megteremtése együttesen kell hogy jellemezze. E hármas feladat sikeres megvalósításához a nemzetközi gazdasági feltételek nem kedveznek. A gazdasági növekedés lehetséges pályáját a következő években egy „bűvös ötszög” jelöli ki.

A következő periódusban a gazdaságpolitikának és a gazdasági irányításnak egyszerre, egymással összefüggésben és összehangoltan kell megoldania:

- 1.) a gazdasági növekedés megindítását,
- 2.) a külső és belső egyensúly javítását,
- 3.) az infláció csökkentését,
- 4.) a munkanélküliség mérséklését,
- 5.) a társadalmi – gazdasági átalakulás terhei miatt éleződő szociális feszültségek tompítását, elviselhető keretek között tartását.

A gazdaságpolitika öt fő feladata közül az elkövetkezendő években egyik sem kaphat abszolút elsőbbséget.

Kétségtelen, hogy a gazdaságpolitika mozgásterét meghatározó követelmények egymásnak ellentmondó célkitűzéseket tartalmaznak. A gazdasági növekedés mesterséges, kizárólag a belső piaci kereslet növelésére építő megindítása kétségkívül csökkentheti a munkanélküliséget, tompíthatja a szociális feszültségeket, sőt átmenetileg valamelyest javíthat a költségvetés helyzetén is. Ugyanakkor növeli az inflációt.

A felgyorsuló infláció újabb kényszerintézkedéseket tehet

szükségessé, s ez véget vet a megalapozatlan gazdasági növekedésnek.

A jelenlegi helyzet elemzéséből az a következtetés vonható le, hogy a közeljövőben megkülönböztetett jelentőségű lesz az antiinflációs gazdaságpolitika, valamint a munkanélküliség növekedésének megállítása, majd lassú csökkentése. Természetesen e két nagy fontosságú gazdaságpolitikai cél is ellentmond egymásnak. Az ellentmondás következménye lehet a külső és belső egyensúly gyors romlása, újabb eladósodási hullám kibontakozása, esetleg a szociális feszültségek további növekedése. Hogy ezek a veszélyek ne következzenek be, felállíthatók a minimálisan teljesítendő követelmények.

Az egyensúly terén ilyen feltétel, hogy a folyó fizetési mérleg ne haladja meg a külföldi tőkebefektetések összegét, illetve az államháztartási deficit ne érje el a GDP öt százalékát.

Ezért a gazdaságpolitika kulcseleme a gazdasági növekedés feltételeinek megteremtése a realitásokra építve, megelőzve a vágtató inflációt, és az ország gazdasági egyensúlyának drasztikus romlását. Nincs gazdasági növekedés a gazdaság szerplőinek optimista várakozása és erre épülő cselekedetei nélkül. Ennek azonban nagyon is konkrét előfeltételei vannak.

a.) A növekedéshez szükséges termelési tényezők.

A szabad kapacitások korszerűsítéséhez – mindenekelőtt az iparban-, a növekvő termeléshez szükséges termelőeszközök, valamint a hiányzó alapanyagok és energiahordozók biztosítása csak az import növelésével lehetséges.

A termelési tényezők oldaláról tehát a gazdasági növekedés feltétele az import növelése, aminek fedezetét az ország külső egyensúlyának rontása és veszélyeztetése nélkül csak az export növelésével lehet megteremteni.

Rövid távon megalapozott gazdasági növekedés elsősorban azokon a területeken remélhető, ahol alacsony az import, a fajlagos anyag- és energiafelhasználás, s minimális korszerűsítéssel is piacképes termékek, szolgáltatások állíthatók elő. Ilyen elsősorban az idegenforgalom, a mezőgazdaság és az élelmiszeripar, az építőipar, gyógyszeripar.

b.) A piaci feltételek megteremtése. A gazdasági növekedéshez szükséges fizetőképes kereslet piacbővítéssel alapozható meg. A fejlett tőkés világ piacain további témyerésre csak jelentős technikai, technológia korszerűsítés eredményeként nyílik lehetőség.

Elengedhetetlen az Európai Gazdasági Közösséggel kötött társulási szerződésben rögzített feltételek javítása.

A kelet-közép-európai piacok elmúlt három évben bekövetkezett drasztikus zsugorodását meg kell állítani, és erőfeszítéseket kell tenni a piacok egy részének visszaszerzésére. Rövid távon ez jelentheti a legfontosabb piacbővülési esélyt. Mindenekelőtt a volt Szovjetunió utódköztársaságaival kell felerősíteni a gazdasági kapcsolatokat. Fontos Kína és India egyre növekvő piaca is. Ez átmenetileg a korszerűtlen elszámolási formák térnyerését, így a termék – és barterkereskedelem növelését vonja maga után.

(folytatás a második oldalon)